

Декизировка подъ водата

Обикновеният морски ракъ, когато живѣе по пѣсъчно дъно съ единъ цвѣтъ, облича сива, жълтеникава или зеленикава дреха. Ако, напротивъ живѣе въ каменисти мѣста, дето разпръснатитъ камъни и водораслитъ образуватъ цвѣтна мо-

зайка, той се приспособява къмъ тая многоцвѣтна срѣда и черупката му се покрива съ неправилни, черни и червени петна; това е истинска декизировка. Какъ става това любопитно явление, тази реакция на цвѣтоветъ на срѣдата, върху съществото, което живѣе въ нея? Науката още не е отговорила на този въпросъ.

Другъ единъ ракъ, голѣмиятъ морски паякъ, съ тънки и много дълги крака, за да се скрие, инстинктивно покрива черупката си съ цѣло руно водорасли. Той прикрепва на гърба си малки парчета водорасли, които хващатъ, развиватъ се и скоро образуватъ защитително облѣкло. Когато това облѣкло стане много голѣмо и започне да пречи, ракътъ го изтръгва и го замѣства съ нови малки парчета водорасли.

Промѣнящи се цвѣтове

Всички сте чули да се говори за Хамелеона, влѣчуго, което се срѣща по топлии мѣста на Европа. То има свойство да промѣня цвѣта си и да се уеднаквява съ предметитъ всрѣдъ които се намира. По този начинъ то става почти невидимо и така избѣгва враговетъ си и дебне по сигурно плячката си. То стои въ пълна неподвижностъ и когато нѣкое насѣкомо мине наблизо, то спуска езика си на върха на който има смукало и което толкова се разтѣга, че може да стане дълго колкото самото животно.

Октоподътъ и другитъ мекотѣли отъ сѣщото семейство — сепията, калмара, иматъ въ кожата си зърнести нарастъци съ разни цвѣтове, които тѣ могатъ да държатъ скрити, или да ги показватъ на повърхността на кожата когато искатъ. Тогава тѣ взиматъ цвѣта на пѣсѣка или на камънитъ и не се различаватъ отъ тѣхъ.

Ползотворно преправяне

Единъ паякъ въ южна Франция, нареченъ отъ ученитъ Томизусъ Онустусъ промѣня цвѣта си въ розовъ, зеленъ или бѣлъ, споредъ цвѣта на растението „Чадърче“ по което той стои и дебне насѣкомитъ.

Видоветъ на едно цѣло племе пеперуди, сезиитъ иматъ форма и цвѣтове които ги правятъ де приличатъ на опасни насѣкоми. Представете си колко е полезно за една слаба и съвсемъ безвредна пеперуда да прилича на пчела, оса или стършелъ които жилиятъ яростно всѣки, който ги пипне.

Дори и у растенията се срѣщатъ примѣри отъ запазване чрезъ приликата. Нѣкои орхидеи отъ топлии страни ни имитиратъ насѣкоми — пеперуди, пчели, паяци, мухи. Тая прилика сигурно има за целъ да привлѣче истинскитъ насѣкоми, за да ги оорашатъ.

Страница на читателитъ ни - сътрудници

Пжтека

Нашиятъ артистъ-рибарь

Нашиятъ артистъ-рибарь Храновъ Пантелей една сутринъ рано тръгна къмъ рѣката Шириней.

И следъ два-три часа пжтъ пристигна тамъ изморенъ и напълни съ храна своя тлѣстъ, дебелъ коремъ.

Вждицата приготи си и съ нея залови се едра риба той да хване и предъ своитъ другари

поне веднѣжъ да се похвали. Часъ, два, три, петъ, времето минава и започна по-полека

обѣдъ вечъ да става. Ей го Пантето въвъ потъ плава той горкия но нали на риба едра

той е мераклия. Обѣдътъ отдавна мина планде ще настане а Пантето още чака

риба да се хване. Съсъ лице почервенѣло, съ разтреперани крака, гледа тапата въ водата

МАЛКА АНКЕТА

Драги читатели, краятъ на V-та годишнина на „Пжтека“ приближава. Искаме да направимъ една малка анкета между васъ, да се вслушаме въ вашето мнение, да чуемъ вашитъ желанія. Предлагаме ви следнитъ въпроси, на които желаемъ да ни отговорите:

1. Кой романъ отъ дадениитъ тази година най ви хареса и изобщо какви романи харесвате.

2. Какъвъ новъ отдѣлъ би могълъ да се въведе въ Пжтека или пжкъ нѣкой отъ досегашнитъ да се съкрати или премахне, а другъ да се разшири.

3. Интересенъ ли ви е отдѣла на нашитъ читатели-сътрудници. Да съществуватъ или не.

4. Кажете си мнението за отдѣла „Изъ науката и живота“ и ни съобщете изъ коя областъ на науката още не сме ви дали нищо, което ви интересува.

кога ще заиграе тя. Вече мракъ покри земята, а нашиятъ рибарь все чака наоколо е всичко тихо

салъ жаба негде квака. Нашия чичо Пантелей въ тъмнината непрогледна часовника си той погледна

Бѣ дванайсетъ точно. Бре! Пуста нощъ ти що дойде! Вждицата се разшава въ ржцетъ на рибаря,

той я бързо издигна и... ? ! ? ! !
Нашиятъ артистъ-рибарь Храновъ Пантелей,

върща се отъ риболовъ ни живъ, ни умрѣлъ. Срамъ за него е голѣмъ, че вмѣсто петдесетъ рибета,

той хваналъ е днеска само двечки клошави жабета. А рибитъ отъ рѣката, на отиване му викатъ:

„Хайде, чичо Пантелей, утре рано при зорити при назипакъ дойди съ червейчета отъ гюбрего пакъ ни славно нахрани!“

Коприщица,
августъ 1936 г.

Мишо Здравковъ
Илюстрирала Росица Мачева
III кл. — София

Драги читатели!

Последнитъ три броя на „Пжтека“ нарочно забавихме нѣколко седмици съ целъ да продължимъ годината. Има още абонати, които не сж си изплатили абонамента за цѣлата година или за второто полугодие. Нека сторятъ това въ най-скоро време за да не бавимъ вестника и на редовнитъ ни абонати!

5. Смѣтате ли, че вестникътъ губи отъ достойнството си, като помѣства класически приказки, които сж интересни за всички възрасти, защото въ тѣхъ е отразена мъдростъта на народитъ отъ цѣлъ свѣтъ.

6. Какво интересно намирате въ другитъ подобни вестници, което въ Пжтека липсва. Ако можете отговорете ни въ най-скоро време за да вземемъ подъ внимание всичко при съставянето на новата ни програма за идната година на „Пжтека“, която ще съобщимъ въ последния брой тази година.

Очакваме вашитъ искрени отговори и то по възможностъ на по-голѣмъ брой читатели.

Отъ редакцията

Печатница „Радикалъ“

Густавъ Адолфъ и дуела

Това е единъ отъ анекдотитъ, най-много повтаряни, изъ живота на този монархъ.

Густавъ Адолфъ, шведски кралъ, забранилъ дуела, подъ страхъ за наказание съ смъртъ.

Известно време, следъ тази заповѣдъ, двама висши офицери отъ неговата армия, следъ като се скарали, помолили краля да имъ позволи да се биятъ на дуелъ.

Густавъ, макаръ и възмутенъ отъ това незачитане на заповѣдта му и това предложение, позволилъ да се биятъ по искания начинъ. Той пожелалъ сжщо да дойде като свидетелъ на дуела и имъ съобщилъ часа и мѣстото на срѣщата и самъ се явилъ тамъ съ едно отдѣление пехота, което заобиколило противникитъ.

— Сега, господа, казаль Густавъ, обръщайки се къмъ тѣхъ, почнете дуела и продължавайте, докато единъ отъ васъ падне мъртъвъ отъ шпагата на другия.

Следъ това заповѣдалъ да извикатъ военния палачъ:

— Ти, казалъ той съ високъ гласъ на палача, ще отрѣжешъ веднага главата на победителя.

При тѣзи думи, двамата противници останали като гръмнати. После, признавайки грѣшката си, поискали извинение отъ краля.

Отъ тогава, въ шведската армия, никога до сега, не е ставало въпросъ за дуелъ.

Кузманъ Любомировъ

На върха

Стоя на върхъ планински лети ми погледа напредъ, Къмъ планинитъ исполински и върхове ми срѣща погледа навредъ

Обвити съ облачета, заснѣжени, редятъ се съ гордо вдигнатъ взоръ, въ небето синьо устремени съ гори отъ вѣчно зеленъ боръ.

Редятъ се гори отъ букъ и мошненъ джбъ, а между тѣхъ поточета игриви подскачатъ гонятъ се отъ рѣтъ на рѣтъ и стигатъ уморени найподире въ буйнитъ и изкласили ниви.

София Илю Илчевъ

Нашата козичка.

Имаме си козленце Шарено яренце, Пъргаво игриво, На челцето малко сиво. Съ бодливи е рогчета, Съ сини оченца, Като на котенца. Кръстиме го Величка, Нашта мила козичка, Че тя млѣкце ще ни дава. Да ни е жива и здрава. А пжкъ до година, Тя ще си има Малко яренце, Сладко сугаренце.

Ст. Вл. уч. IV отъ

За перото

Единъ младежъ казва на гаритъ си:

— Азъ живѣя отъ моето перо

Единъ отъ приятелитъ му казалъ полугласно на единъ другъ

— Мисля, че този приятелъ казва самата истина, защото той минава времето се въ писане на писма до приятелитъ си, съ молба за заеми.

Свикналиятъ нощенъ пазачъ

Собственика на магазина къмъ нощния пазачъ:

— При мене денътъ не е 8 часа. Трѣбва да се стои въ магазина отъ 7 часа вечеръта до 9 часа сутринъта. Ще можете ли да стоите толкова време?

Нощниятъ пазачъ. — Да, азъ съмъ свикналъ. Бѣхъ въ затворъ цѣли 7 години.

Въ влака

Кондукторъ-контрольора. — Господине, по този билетъ вие нѣмате право да пжтувате съ бързия влакъ.

Пжтникътъ. — Добре! Кажете на машиниста да кара по-бавно!

Превелъ отъ френски: Кузманъ Любомировъ Пловдивъ

Ученичка

Мими стана ученичка нова табла и купише. Пенка нейната сестричка нарисуватъ мелка птичка

Съ никой вече не играе, за игра пжкъ! — хичъ не хаче че е станале втораче, Отъ насъ педя по-голѣма.

I купл. Севда Манова II „Тодорка Павлова

Малки задачи

I. Име съмъ на едно отъ годишнитъ времена. Замени първата ми буква съ друга и ще получишъ име на човѣкъ. После пакъ замени първата буква и ще получишъ частъ отъ тѣлото на едно домашно животно

II. Име съмъ на тропическо растение. Замени първата ми буква съ друга и ще получишъ нѣщо за сѣдане, което въ последно [време го много употребяватъ.

III. Име съмъ на нѣщо, което се употребява за сглобяване на части при различнитъ предмети. Замени първата ми буква съ друга и ще получишъ нѣщо, което се употребява най-много въ болницитъ, па другадъ.

На бавете си отъ редакцията на

„ПЖТЕКА“

следнитъ книги съ крайно намалени цени:

	лева
Червеноокниятъ дяволъ	10
Принцътъ пиратъ	15
Сърковницето на паравъ.	
президентъ	5
Тайната на Чандеръ Рао	5
Дъщерята на Черния пиратъ	12
Неуловимиятъ	12